

По аналогичен начин предлагаме да бъде изградено и аналитичното счетоводно отчитане на административните разходи.

Счетоводното отчитане на загубите за обезценка на трудносъбираеми вземания се осъществява с използване на операционни сметки от групата на разходите по икономически елементи (сметка „Други разходи“) или от групата на разходите за последващо оценяване на активи и пасиви (напр. сметка „Разходи от последващи оценки на вземания“). Като се има предвид обстоятелството, че в сметка „Други разходи“ могат да бъдат включени разходи, които не са трансакционни (напр. неамортизираната част от стойността на дълготраен материален актив, който се отписва с цел ликвидирание), предлагаме разширяване на аналитичната структура на сметката с въвеждане на подсметка „Трансакционни разходи“, в която да става отчитането на загубите за обезценка на трудносъбираеми вземания. В случаите, в които се използва счетоводна сметка „Разходи от последващи оценки на вземания“, информацията в нея отразява изцяло трансакционни разходи. Аналитичното отчитане може да се води по контраген-

ти, време на просрочие и др. в зависимост от конкретните информационни нужди на предприятието.

Вероятно тук би възникнал въпросът доколко е целесъобразно администрирането на по-голям брой подсметки и аналитични сметки и дали няма да се наруши основното правило на пазарната икономика - разходите за създаването на информацията да не превишават ползите от нея. Според нас развитието на новите информационни технологии и технически средства създават възможности за все по-широкото използване на подсметки и аналитични сметки, автоматичното извършване на голяма част от счетоводните операции, което многократно снижава разходите по отчитането (срв. със Суворова, с. 48)²⁶.

Предложеният подход към формиране на системата на аналитичните показатели е насочен към задоволяване на информационните потребности на управлението с оглед анализиране, оценяване на ефективността от извършване на ТР и вземане на решения за оптимизирането им. По този начин се разширява пространството на управленския анализ и фокусът е насочва към заинтересованите полз-

²⁶ Що се отнася до цената на евентуално регулярно национално статистическо събиране на данни за трансакционните разходи в предприятията (на микроиво), считаме, че с настоящия метод се прави стъпка напред за намаляване на разходите, при които то може да се осъществи, в сравнение със съществуващите алтернативни варианти. Например в Чобанов, Егберт, Седларски (2007) се предлага извличане на информация от дължностните характеристики в предприятията след съответната им модификация, допълнено от допитване за бюджета на работното време в определени професии. Административните разходи в рамките на фирмите, както и разходите за подаване и централизирано събиране на информацията (от НСИ), биха били значително намалени при описания тук подход. В този смисъл подобно събиране на статистически справки би допринесло за реализиране на водещите приоритети, залегнали в Стратегията за развитие на Националната статистическа система на Република България, 2008 - 2012 - повишаване на качеството на статистическата информация при същевременно намаляване на натоварването на бизнеса.